

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2022 m. balandžio 7 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Vartotojų apsauga – Direktyva 2011/83/ES – 8 straipsnio 2 dalis – Elektroninėmis priemonėmis sudaromos nuotolinės prekybos sutartys – Prekiautojo pareiga informuoti – Mygtuko paspaudimas ar panašios funkcijos naudojimas pateikiant užsakymą su mokėjimo pareiga – Nedviprasmiška formuluotė, analogiška žodžiams „užsakymas su mokėjimo pareiga“ – Atsižvelgimas tik į žodžius, kuriais žymimas mygtukas ar panaši funkcija, siekiant įvertinti tokios formuluotės analogišką pobūdį“

Byloje C-249/21

dėl *Amtsgericht Bottrop* (Botropo apylinkės teismas, Vokietija) 2021 m. kovo 24 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2021 m. balandžio 21 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Fuhrmann-2-GmbH

prieš

B.

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas N. Jääskinen, teisėjai M. Safjan (pranešėjas) ir M. Gavalec,

generalinė advokatė L. Medina,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Fuhrmann-2-GmbH*, atstovaujamos *Rechtsanwalt C. Ewen*,
- Europos Komisijos, atstovaujamos I. Rubene ir M. Kellerbauer,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinės advokatės nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

* Proceso kalba: vokiečių.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB (OL L 304, 2011, p. 64), 8 straipsnio 2 dalies antros pastraipos išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Fuhrmann-2-GmbH* ir B. ginčą dėl to, ar buvo sudaryta šiuos du asmenis saistanti apgyvendinimo sutartis.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2011/83 4, 5, 7 ir 39 konstatuojamosiose dalyse numatyta:
 - „(4) pagal SESV 26 straipsnio 2 dalį vidaus rinką turi sudaryti vidaus sienų neturinti erdvė, kurioje užtikrinamas laisvas prekių ir paslaugų judėjimas bei įsisteigimo laisvė. Suderinti tam tikrus vartotojų nuotolinės prekybos ir ne prekybai skirtose patalpose sudarytų sutarčių teisės aspektus yra būtina siekiant skatinti realią vartotojų vidaus rinką, kurioje būtų siekiama nustatyti tinkamą pusiausvyrą užtikrinta tinkama pusiausvyra] tarp aukšto vartotojų apsaugos lygio ir įmonių konkurencingumo, tuo pačiu užtikrinant subsidiarumo principo laikymąsi;
 - (5) <...> [V]isiškas vartotojų informacijos [informavimo] ir teisės atsisakyti sutarties suderinimas nuotolinės prekybos ir ne prekybai skirtose patalpose sudarytose sutartyse padės pasiekti aukštą vartotojų apsaugos lygį ir pagerinti įmonių ir vartotojų vidaus rinkos veikimą [vidaus rinkos veikimą įmonių ir vartotojų santykių atžvilgiu];

<...>

 - (7) visiškai kai kurių pagrindinių reglamentavimo aspektų suderinimas turėtų labai padidinti teisinį tikrumą vartotojams ir prekyautojams. Tiek vartotojai, tiek prekyautojai galėtų remtis viena reglamentavimo sistema, pagrįsta aiškiai apibrėžtomis teisinėmis sąvokomis, visoje Sąjungoje reglamentuojančiomis tam tikrus įmonių ir vartotojų sutarčių aspektus. Tokiu suderinimu būtų panaikintos dėl taisyklių nenuoseklumo kylančios kliūtys ir užbaigtas šios srities vidaus rinkos kūrimas. Tas kliūtis galima panaikinti tik nustatant vienodas taisykles Sąjungos lygiu. Be to, visoje Sąjungoje būtų užtikrinamas aukštas bendras vartotojų apsaugos lygis;

<...>

(39) svarbu užtikrinti, kad interneto svetainėse sudaromų nuotolinės prekybos sutarčių atveju vartotojas, prieš pateikdamas užsakymą, galėtų perskaityti išsamią informaciją apie pagrindinius sutarties elementus ir juos suprasti. Siekiant to tikslo šioje direktyvoje turėtų būti reikalaujama nurodyti šiuos elementus prie pat prašomo užsakymo patvirtinimo. Taip pat svarbu užtikrinti, kad tokiais atvejais vartotojas galėtų nustatyti momentą, kada jis prisiima mokėjimo prekiautojui pareigą. Taigi vartotojo dėmesys turėtų būti konkrečiai nedviprasmiškomis formuluotėmis atkreipiamas į tai, kad pateikiant [pateikus] užsakymą atsiranda mokėjimo prekiautojui pareiga.“

4 Šios direktyvos 1 straipsnyje nustatyta:

„Šios direktyvos tikslas – pasiekti aukštą vartotojų apsaugos lygį ir taip prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo suderinant tam tikrus valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų aspektus, susijusius su vartotojų ir prekiautojų sudarytomis [sudaromomis] sutartimis.“

5 Šios direktyvos 2 straipsnyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

<...>

7. nuotolinės prekybos sutartis – prekiautojo ir vartotojo sutartis, sudaryta pagal organizuotą nuotolinio pirkimo–pardavimo ar paslaugų teikimo sistemą prekiautojui ir vartotojui fiziškai kartu nedalyvaujant ir išskirtinai naudojantis viena arba daugiau nuotolinio ryšio priemonių iki sutarties sudarymo ir įskaitant jos sudarymo momentu;

<...>“

6 Tos pačios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Laikantis [šioje] direktyvoje nustatytų sąlygų ir nuostatų, ji taikoma prekiautojo ir vartotojo sudaromoms sutartims. Ši direktyva taip pat taikoma sutartims dėl vandens, dujų, elektros energijos arba centralizuoto šilumos tiekimo, įskaitant dėl viešųjų tiekėjų atliekamo tiekimo, jei šios prekės tiekiamos pagal sutartį.“

7 Direktyvos 2011/83 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Prieš vartotojui įsipareigojant pagal nuotolinės prekybos sutartį ar ne prekybai skirtose patalpose sudaromą sutartį ar atitinkamą pasiūlymą, prekiautojas aiškiai ir suprantamai pateikia vartotojui šią informaciją:

a) pagrindinės prekės ar paslaugos ypatybes, tiek, kiek tikslinga informacijos priemonės ir prekės ar paslaugos atžvilgiu;

<...>

e) bendrą prekių ar paslaugų kainą, į kurią įskaičiuoti mokesčiai, arba, jeigu dėl prekių arba paslaugų pobūdžio ši kaina yra tokia, kad pagrįstai negali būti apskaičiuota iš anksto, metodas, pagal kurį ši kaina apskaičiuojama, ir, jei taikoma, visos papildomos gabenimo, pristatymo ir pašto išlaidos bei kitos išlaidos arba, jei tos papildomos išlaidos dėl pagrįstų priežasčių negali būti apskaičiuotos iš anksto, informacija apie tai, kad gali tekti apmokėti tas papildomas

išlaidas. Tuo atveju, kai sudaroma neterminuota arba abonentinė sutartis, galutinę kainą sudaro visos sąskaitų pateikimo laikotarpio išlaidos. Kai už tokias sutartis imamas fiksuotas mokestis, galutinė kaina taip pat reiškia visas mėnesio išlaidas. Jeigu visos išlaidos negali būti pagrįstai iš anksto apskaičiuotos, turi būti nurodytas metodas, pagal kurį apskaičiuojama kaina;

<...>

o) jei taikoma, sutarties trukmę arba, jei sutartis neterminuota ar pratęsiama automatiškai, – sutarties nutraukimo sąlygas;

p) jei taikoma, minimalią vartotojų sutartinių įsipareigojimų galiojimo trukmę;

<...>“

8 Šios direktyvos 8 straipsnio „Oficialūs reikalavimai, taikomi nuotolinės prekybos sutartims“ 2 dalyje numatyta:

„Jei pagal elektroninėmis priemonėmis sudaromą nuotolinės prekybos sutartį vartotojas privalo sumokėti, prekiautojas aiškiai ir pastebimu būdu prieš pat vartotojui pateikiant savo užsakymą supažindina vartotoją su 6 straipsnio 1 dalies a, e, o ir p punktuose nurodyta informacija.

Prekiautojas užtikrina, kad vartotojas, pateikdamas savo užsakymą, aiškiai patvirtintų, jog pateikus užsakymą [vartotojui] atsiranda mokėjimo pareiga. Jei pateikiant užsakymą reikia paspausti mygtuką ar naudoti panašią funkciją, mygtukas ar panaši funkcija žymimi taip, kad būtų lengvai įskaitomi, nurodant tik žodžius „užsakymas su mokėjimo pareiga“ ar išdėstant atitinkama [analogiška] nedviprasmiška formuluote, nurodančia, kad pateikiant užsakymą atsiranda mokėjimo prekiautojui pareiga. Jei prekiautojas nesilaiko šios pastraipos, sutartis ar užsakymas vartotojo neįpareigoja.“

Vokietijos teisė

9 *Bürgerliches Gesetzbuch* (Civilinis kodeksas, toliau – BGB) 312j straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta:

„(3) Sudarant [elektroninėmis priemonėmis vartojimo] sutartis [dėl prekiautojo teikiamos atlygintinės paslaugos] prekiautojas turi sudaryti tokias užsakymo sąlygas, kad, kai vartotojas tą užsakymą pateikia, jis aiškiai patvirtintų, kad prisiima įsipareigojimą sumokėti. Kai užsakymas pateikiamas paspaudžiant mygtuką, pirmame sakinyje nurodytą pareigą prekiautojas įvykdo tik tuo atveju, jeigu mygtukas pažymėtas lengvai įskaitomais žodžiais „užsakymas su mokėjimo pareiga“ ar analogiška nedviprasmiška formuluote.

(4) [Elektroninėmis priemonėmis sudaromos vartojimo] sutartys [dėl prekiautojo teikiamos atlygintinės paslaugos] laikomos sudarytomis, tik jei prekiautojas įvykdo pareigą, jam tenkančią pagal 3 dalį.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

10 *Fuhrmann-2* yra pagal Vokietijos teisę įsteigta bendrovė, kuriai priklauso viešbutis *Goldener Anker*, esantis Krummhörn-Greetsiel (Vokietija). Šio viešbučio kambarius galima išsinuomoti, be kita ko, per interneto svetainę www.booking.com, t. y. rezervavimo, įskaitant apsigyvenimo vietą, internetu platformą.

- 11 2018 m. liepos 19 d. B., veikdamas kaip vartotojas, minėtoje interneto svetainėje ieškojo viešbučio kambarių Krummhörn-Greetsiel 2019 m. gegužės 28 d.–2019 m. birželio 2 d. laikotarpiui. Tarp pateiktų paieškos rezultatų buvo ir kambariai ieškovės viešbutyje *Goldener Anker*. B. spustelėjęs ant šio viešbučio nuotraukos, jam buvo parodyti kambariai ir papildoma informacija apie, be kita ko, šio viešbučio siūlomą įrangą ir kainas pasirinktu laikotarpiui. Nusprendęs rezervuoti keturis dviviečius kambarius, B. paspaudė mygtuką „Rezervuoju“, tada nurodė savo asmens duomenis ir jį lydinčių asmenų vardus ir pavardes ir galiausiai paspaudė mygtuką su užrašu „Baigti rezervaciją“.
- 12 2019 m. gegužės 28 d. B. neatvyko į viešbutį *Goldener Anker*.
- 13 2019 m. gegužės 29 d. raštu *Fuhrmann-2*, remdamasi bendrosiomis sąlygomis, pateikė B. sąskaitą už atšaukimą, kurios dydis 2 240 EUR, ir nustatė penkių darbo dienų terminą šiai sumai sumokėti. B. nesumokėjo reikalaujamos sumos.
- 14 *Fuhrmann-2* kreipėsi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą *Amtsgericht Bottrop* (Botropo apylinkės teismas, Vokietija) dėl šios sumos išieškojimo. Grįsdama savo ieškinį *Fuhrmann-2* teigia, kad pasinaudodamas interneto svetaine www.booking.com B. sudarė su ja apgyvendinimo sutartį dėl kelių jos viešbučio kambarių laikotarpiu nuo 2019 m. gegužės 28 d. iki 2019 m. birželio 2 d. Visų pirma ji mano, kad žodžiai „Baigti rezervaciją“, kuriuos šios interneto svetainės valdytojas pasirinko rezervavimo mygtukui pažymėti, atitinka BGB 312j straipsnio 3 dalyje numatytą pareigą, pagal kurią užsakovas užsakymo pateikimo mygtuką turi pažymėti lengvai įskaitomais žodžiais „užsakymas su mokėjimo pareiga“ arba analogiška nedviprasmiška formuluote. Šiomis aplinkybėmis B. privalo sumokėti jai 2 240 EUR dydžio atšaukimo mokesťį.
- 15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad tai, ar *Fuhrmann-2* ieškinys bus patenkinamas, priklauso nuo atsakymo į klausimą, ar, atsižvelgiant į žodžius „Baigti rezervaciją“, kuriais pažymėtas interneto svetainėje www.booking.com naudojamas rezervavimo mygtukas, galima pripažinti, kad buvo įvykdyta BGB 312j straipsnio 3 dalyje, kuria į Vokietijos teisę perkelta Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, numatyta pareiga. Jeigu atsakymas būtų teigiamas, pagal BGB 312j straipsnio 4 dalį tai reikštų, kad tarp šalių pagrįstai sudaryta apgyvendinimo sutartis ir kad *Fuhrmann-2* turi teisę reikalauti sumokėti atšaukimo mokesťį.
- 16 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad kitas Vokietijos teismas nusprendė, jog reikia atsižvelgti į visas užsakymo proceso aplinkybes ir, be kita ko, į jo koncepciją siekiant nustatyti, ar tokie žodžiai, kokius vartoja interneto svetainės www.booking.com valdytojas, yra nedviprasmiška formuluotė, analogiška Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies antros pastraipos antrame sakinyje nurodytiems žodžiams „užsakymas su mokėjimo pareiga“.
- 17 Vis dėlto, atsižvelgdamas į šios nuostatos formuluotę, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja dėl šios Vokietijos teismo pozicijos ir linkęs manyti, kad iš žodžių, kuriais žymimas mygtukas, turi būti aišku, jog jį spausdamas vartotojas suvokia, kad prisiima teisiškai saistantį įsipareigojimą sumokėti. Jeigu būtų laikomasi šio požiūrio, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad žodis „rezervacija“, esantis užrašė „Baigti rezervaciją“, šnekamojoje kalboje nebūtinai siejamas su pareiga sumokėti piniginių atlygį, bet dažnai vartojamas kaip žodžių „iš anksto sulaukyti arba išlaikyti nemokamai“ sinonimas. Vadinas, reikėtų daryti išvadą, kad nagrinėjamu atveju BGB 312j straipsnio 3 dalies antrame sakinyje numatyta pareiga nebuvo įvykdyta.

- 18 Šiomis aplinkybėmis *Amtsgericht Bottrop* (Botropo apylinkės teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar Direktyvos [2011/83] 8 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą reikia aiškinti taip, kad siekiant nustatyti, ar mygtukas, kurį reikia paspausti, arba panaši funkcija, kurią reikia naudoti pateikiant užsakymą pagal elektroninėmis priemonėmis sudaromą nuotolinės prekybos sutartį, kaip tai suprantama pagal šios nuostatos pirmą pastraipą, kai nėra žodžių „užsakymas su mokėjimo pareiga“, yra pagal šią nuostatą pažymėtas analogiška nedviprasmiška formuluote, nurodanti vartotojui, kad pateikiant užsakymą atsiranda mokėjimo prekiautojui pareiga, svarbu tik tai, kaip pažymėtas mygtukas arba panaši funkcija?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 19 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies antra pastraipa turi būti aiškinama taip, kad kai vertinant užsakymo procesą, susijusį su nuotolinės prekybos sutarties sudarymu elektroninėmis priemonėmis, siekiama nustatyti, ar formuluotė, kuria pažymėtas užsakymo mygtukas ar panaši funkcija, kaip antai formuluotė „Baigti rezervaciją“, yra „analogiška“ šioje nuostatoje nurodytiems žodžiams „užsakymas su mokėjimo pareiga“, reikia atsižvelgti tik į žodžius, kuriais pažymėtas šis mygtukas ar ši panaši funkcija, ar taip pat reikia atsižvelgti į užsakymo proceso aplinkybes.
- 20 Pirmiausia reikia pažymėti, kad nuotolinės prekybos sutartys pagal Direktyvos 2011/83 2 straipsnio 7 punktą apibrėžiamos kaip „bet kokia prekiautojo ir vartotojo sutartis, sudaryta pagal organizuotą nuotolinės prekybos ar paslaugų teikimo sistemą, fiziškai tuo pačiu metu nedalyvaujant prekiautojui ir vartotojui, naudojant vieną ar kelias nuotolinės komunikacijos priemones iki sutarties sudarymo momento, įskaitant sutarties sudarymo momentą“. Tuo remiantis darytina išvada, kad internetinėje apsigyvenimo vietos rezervavimo platformoje sudaryta paslaugų teikimo sutartis, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, patenka į „nuotolinės prekybos sutarties“ sąvoką, ir, kadangi jai netaikomos Direktyvos 2011/83 3 straipsnio 2–4 dalyse numatytos išimtys, ji patenka į šios direktyvos taikymo sritį, kaip ši apibrėžta jos 3 straipsnio 1 dalyje.
- 21 Beje, reikia priminti, kad, kaip matyti iš Direktyvos 2011/83 1 straipsnio, sietino su jos 4, 5 ir 7 konstatuojamosiomis dalimis, šia direktyva siekiama užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą, garantuojant jų informavimą ir saugumą sudarant sandorius su prekiautojais. Be to, vartotojų apsauga Sąjungos politikos srityse įtvirtinta SESV 169 straipsnyje ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 38 straipsnyje (2019 m. liepos 10 d. Sprendimo *Amazon ES*, C-649/17, EU:C:2019:576, 39 punktas).
- 22 Būtent atsižvelgiant į šį tikslą Direktyvos 2011/83 8 straipsnyje prekiautojui nustatyti tam tikri oficialūs reikalavimai, susiję su nuotolinės prekybos sutartimis, kaip nurodyta šios nuostatos pavadinime. Taigi šio straipsnio 2 dalyje numatytos įvairios prekiautojo pareigos, kai, kaip yra pagrindinėje byloje, nuotolinės prekybos sutartis sudaroma elektroninėmis priemonėmis ir kartu vartotojui nustatoma mokėjimo pareiga.

- 23 Pagal Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą prekytojas privalo aiškiai ir pastebimu būdu prieš pat vartotojui pateikiant užsakymą supažindinti jį su šios direktyvos 6 straipsnio 1 dalies a, e, o ir p punktuose nurodyta informacija, susijusia iš esmės su pagrindinėmis atitinkamos prekės ar paslaugos savybėmis, bendra kaina, sutarties trukme ir, jei reikia, minimalia vartotojui nustatytų pareigų trukme.
- 24 Savo ruožtu Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad prekytojas turi užtikrinti, kad vartotojas, pateikdamas savo užsakymą, aiškiai patvirtintų, jog pateikęs užsakymą jam atsiranda mokėjimo pareiga. Šioje nuostatoje patikslinta, kad jei pateikiant užsakymą reikia paspausti mygtuką ar naudoti panašią funkciją, mygtukas ar panaši funkcija žymimi taip, kad būtų lengvai įskaitomi, nurodant tik žodžius „užsakymas su mokėjimo pareiga“ ar išdėstant analogiška nedviprasmiška formuluote, nurodančia, kad pateikiant užsakymą vartotojui atsiranda mokėjimo prekytojui pareiga, kitaip sutartis ar užsakymas vartotojo neįpareigoja.
- 25 Iš trijų pirmesnių šio sprendimo punktų matyti, kad kai nuotolinė prekybos sutartis sudaroma elektroninėmis priemonėmis vykdant užsakymo procesą ir dėl to vartotojui atsiranda mokėjimo pareiga, prekytojas privalo, pirma, šiam vartotojui, prieš pat jam pateikiant užsakymą, pateikti esminę informaciją apie sutartį ir, antra, aiškiai informuoti šį vartotoją, kad pateikęs užsakymą jam atsiranda mokėjimo pareiga.
- 26 Dėl pastarosios pareigos, iš aiškios Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies antros pastraipos antro sakinio formuluotės matyti, kad užsakymo mygtukas ar panaši funkcija turi būti žymimi taip, kad būtų lengvai įskaitomi ir nedviprasmiški, rodantys, kad užsakymo pateikimas įpareigoja vartotoją sumokėti prekytojui. Nors šioje nuostatoje minima formuluotė „užsakymas su mokėjimo pareiga“, iš jos teksto taip pat matyti, kad ši formuluotė yra pavyzdys ir kad valstybėms narėms leidžiama sutikti su tuo, kad prekytojas vartotų bet kokią kitą analogišką formuluotę, su sąlyga, kad ji nėra dviprasmiška dėl šios pareigos atsiradimo.
- 27 Vadinasi, kai, kaip šiuo atveju, šią nuostatą perkeliančiuose nacionalinės teisės aktuose nėra, kaip ir pačioje direktyvoje, konkrečių analogiškų formuluočių pavyzdžių, prekytojai gali laisvai naudoti jų pasirinktus žodžius, jeigu iš jų aiškiai matyti, kad vartotojas turi pareigą sumokėti, kai tik paspaudžia mygtuką arba pasinaudoja panašia funkcija.
- 28 Be to, iš Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies antros pastraipos antro sakinio, siejamo su žodžiu „aiškiai“, pavartotu šios direktyvos 8 straipsnio 2 dalies antros pastraipos pirmame sakinyje, aiškiai matyti, kad būtent mygtukas ar panaši funkcija turi būti pažymėti šioje nuostatoje nurodyta formuluote, todėl, atsižvelgiant į tai, kas buvo nurodyta ankstesniame šio sprendimo punkte, nustatant, ar prekytojas įvykdė savo pareigą užtikrinti, kad vartotojas, pateikdamas savo užsakymą, aiškiai patvirtintų, kad pateikęs užsakymą jam atsiranda mokėjimo pareiga, turi būti atsižvelgiama tik į žodžius, kuriais pažymėtas tas mygtukas ar ta funkcija.
- 29 Šį aiškinimą patvirtina Direktyvos 2011/83 39 konstatuojamoji dalis, kurios paskutiniuose dviejuose sakiniuose nurodyta, kad vartotojo dėmesys turi būti konkrečiai nedviprasmiškais formuluotėmis atkreiptas į tai (taigi nedaroma jokia nuoroda į bendrą aplinkybių vertinimą), kad pateikęs užsakymą jam atsiranda mokėjimo prekytojui pareiga, ir taip jis gali tiksliai nustatyti momentą, kada jis prisiima šią pareigą.

- 30 Tokį aiškinimą taip pat patvirtina Direktyva 2011/83 siekiamas tikslas užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį informavimo srityje, kaip matyti iš šio sprendimo 21 punkto. Iš tiesų reikia pažymėti, kad užsakymo proceso užbaigimas, lemiantis vartotojo mokėjimo pareigos atsiradimą, yra esminis etapas, nes tai reiškia, kad vartotojas sutinka būti saistomas ne tik nuotolinės prekybos sutarties, bet ir šios pareigos. Todėl pripažinus, kad spausdamas mygtuką ar pasinaudodamas panašia funkcija vartotojas iš šio proceso aplinkybių turėtų suprasti, kad jis įsipareigoja sumokėti, nors žodžiai, kuriais pažymėtas šis mygtukas ar ši funkcija, neleidžia jam visiškai užtikrintai numatyti tokių pasekmių, pažeistų šį tikslą.
- 31 Be to, nors Teisingumo Teismas jau nusprendė, kad aiškinant Direktyvos 2011/83 nuostatas reikia užtikrinti, kaip tai nurodyta šios direktyvos 4 konstatuojamosios dalyje, tinkamą aukšto vartotojų apsaugos lygio ir įmonių konkurencingumo pusiausvyrą, kartu paisant Chartijos 16 straipsnyje įtvirtintos laisvės užsiimti verslu (šiuo klausimu žr. 2019 m. liepos 10 d. Sprendimo *Amazon ES*, C-649/17, EU:C:2019:576, 44 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), reikia konstatuoti, kad toks pusiausvyros vertinimas šiuo atveju nėra svarbus, nes užrašo, kuria žymimas mygtukas ar elektroninio užsakymo funkcija, suformulavimas ar pakeitimas nėra labai didelė našta, dėl kurios galėtų būti pakenkta atitinkamų prekyautojų konkurencingumui ar laisvei užsiimti verslu.
- 32 Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta šio sprendimo 26 punkte, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turi patikrinti, ar pagrindinės bylos atveju formuluotė „Baigti rezervaciją“ vokiečių kalba gali būti laikoma, atsižvelgiant vien į šioje formuluotėje vartojamus terminus ir nepriklausomai nuo rezervavimo proceso aplinkybių, analogiška Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytiems žodžiams „užsakymas su mokėjimo pareiga“. Nors tai turi patikrinti tik prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, Teisingumo Teismas, priimdamas prejudicinį sprendimą, vis dėlto prireikus gali pateikti paaiškinimų, kurie nacionaliniam teismui padėtų priimant sprendimą (šiuo klausimu žr. 2021 m. vasario 3 d. Sprendimo *FIGC ir Consorzio Ge.Se.Av.*, C-155/19 ir C-156/19, EU:C:2021:88, 59 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 33 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turės, be kita ko, patikrinti, ar žodis „rezervacija“ vokiečių k., kaip ir vertinant vidutinio pakankamai gerai informuoto ir protingai pastabaus ir nuovokaus vartotojo kalbą, neišvengiamai ir sistemškai siejamas su mokėjimo pareigos atsiradimu. Jei taip nėra, reikėtų konstatuoti, kad žodžių junginys „Baigti rezervaciją“ yra dviprasmiškas, todėl šio žodžių junginio nebūtų galima laikyti formuluote, analogiška Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytiems žodžiams „užsakymas su mokėjimo pareiga“.
- 34 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2011/83 8 straipsnio 2 dalies antra pastraipa turi būti aiškinama taip, kad kai vertinant užsakymo procesą, susijusį su nuotolinės prekybos sutarties sudarymu elektroninėmis priemonėmis, siekiama nustatyti, ar formuluotė, kuria pažymėtas užsakymo mygtukas ar panaši funkcija, kaip antai formuluotė „Baigti rezervaciją“, yra „analogiška“ šioje nuostatoje nurodytiems žodžiams „užsakymas su mokėjimo pareiga“, reikia remtis vien žodžiais, kuriais žymimas šis mygtukas ar ši panaši funkcija.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 35 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB, 8 straipsnio 2 dalies antra pastraipa turi būti aiškinama taip, kad kai vertinant užsakymo procesą, susijusį su nuotolinės prekybos sutarties sudarymu elektroninėmis priemonėmis, siekiama nustatyti, ar formuluotė, kuria pažymėtas užsakymo mygtukas ar panaši funkcija, kaip antai formuluotė „Baigti rezervaciją“, yra „analogiška“ šioje nuostatoje nurodytiems žodžiams „užsakymas su mokėjimo pareiga“, reikia remtis vien žodžiais, kuriais žymimas šis mygtukas ar ši panaši funkcija.

Parašai.